

המלך

המשוגע

מלך האובססיות מפליג שוב. בימים אלה גמר לוקיאנו ויסקונטי לצלם את סרטו האחרון על המלך לודוויג השני, שמלך בבוואריה. במחצית השנייה של ה מאה הקודמת.

לודוויג לא היה מלך גורמאלי. הוא אהב לבנות טירות. לכן השקיע את כל מה שהיה באוצר הממלכה בבניית טירות. עד שהפסיקו אותו, לא היתה כבר פרוטה בקופת-האוצר. גוסף לכך היו לו יחסים מזויזים עם בת-דודתו אליזבת מלכת אוסטריה.

חוץ מכל אלה אהב המלך הרבה משוררים ופייטנים ומוזיקאנטים גדולים. החי

המלך לודוויג השני יחסים מזויזים עם המלכה אליזבת

שוב מביניהם היה גם חברו הטוב — ריכארד ואגנר. ואם לא לודוויג מי יורע אם הקומפוזיטור הגרמני היה מסוגל לכי תוב את כל יצירותיו.

בתפקיד הראשי יופיע ידידו הטוב של ויסקונטי (65), הלמוט ברגר (25). על לודוויג השני אומר ויסקונטי: "המלך לך הזה הקסים אותי, היתה לו יכולת יוצאת מן הכלל לחיות מחוץ לריאליה היומיומית. בעצם הוא לא יכול היה לחיות במציאות שסבבה אותו. גם אליזבת, בת דודתו היתה כזו. ואם נקה בחשבון שהוא היה המונארכיסט האבסולוטי האחרון, ור נראה שהוא רצה למלוך עם אמנים במי קום עם פוליטיקאים, אז זה לא גושא לסרט?"

לודוויג לא רווה הרבה נחת, לא מן האמנים שלו ולא מן הפוליטיקאים. ב-1886 הודח, יחד עם אחיו אוטו, באשמת אי-שפיות. לודוויג המסכן הובל לטירת בורג וארבעים ושמונה שעות ל-אחר מכן מצא אותו טבוע באגם הסמוך. עד היום אין יודעים אם הרגוהו או ש-התאבד.

תדרוך

תל-אביב

*** החתול (בן-יהודה, צרפת) — אל תחמיצו את הפגנת הכישרון והמישחק של השנה: ז'אן גאבן וסימון סיניורה רבים ואוכלים אחד את מישנהו בתפקיד זוג זקנים שאהבתם פרוחה ואיננה עוד. עלי-פי ז'ורז' סימנון, איטי, מרתק ומלא עוצמה.

** נערת הטלפון והבלש (אסתר, ארצות-הברית) — ג'יין פונדה הזונה, גמי לט ממשורף המבקש את נפשה. הבלש קלוט (דובאלד סאטרלנד) מנסה לפתור בעזרתה תעלומה בלתי הגיונית. מישחק מצויין.

** השיטה ההולנדית (חו, אר-צות-הברית) — אליסטייר מקליין כתב תסריט מותח ומרתק על הברחות סמים בהולנד ועל חברות שדוחפות את האף יותר מדי ולכן נתלות על שרשרת בי צווארן. משעשע. נא להכיר את הירוש של שון קונרי ורוג'ר מור: השוודי הי מגנט, סוון ברטל-טאוה.

* היהודים הלוהט (תל-אביב, ארצות-הברית) — מירדפון עליו ומלא

חלונות

נותנפים

ללא יעד (קריטריון, תל-אביב, קנדה) — למרות שנוצר לפני שנתיים, למרות האיכות הטכנית הגרועה (חיסכון בתקציב), למרות שהוא נחשב לסרט שולי — זהו אחד הסרטים האמיתיים והכנים ביותר שראינו בזמן האחרון על המסך.

עלילת הסרט מתארת זוג חברים המתקרב לגיל שלוש, שבכוח נאיביות פרובינציאלית יוצאים לחפש דווקא את מה שמעבר ליכולת השתגם בעיר הגדולה טורונטו. הם מנסים לשאוב הנאה מן הפרטים הקטנטנים, הטריויאליים ביותר, המרכיבים את הווייתם היומיומית. מיטר הוא האידיאליסט מבין השניים: הוא חולם על עבודה במשרד שאינו יכול להשיג, על חתיכות עם חזה ממוצץ שאינו יכול לגעת בהן, על חיים שהם מעל ומעבר לאלה שהיו לו בעיירת-הנמל הקטנה, ממנה בא לטורונטו. בעזרת חלומות אלה גר מיטר עימו את ידידו, ג'ו, לטורונטו. כל הדרך מקטר ג'ו — אבל דווקא הוא מוצא לבסוף עבודה. הוא היותר ריאליסט מבין השניים. במהלך הסרט מכניס ג'ו את אחת המלצרות הנחמדות שהוא יוצא איתן — לתריון, ונאלץ להתחנן איתה. הזוג הטרי קונה דירה ורהיטים — הכל בחלוואות — ונזרק לרחוב, כאשר מפטרים את ג'ו ואת מיטר מן העבודה: הטענת ארגוני בירה. ג'ו מתחיל להתיאש, הופך אדיש ומרגיז את אשתו החרה ואת חברו מיטר, שהתנער בינתיים מחלומות הפו שלו. בערב הגיהמולד אין להם מה לאכול והם יוצאים לשדוד את הסופרמרקט המקומי. בטעות הורגים השניים את אחד העובדים ובורחים למחרת מן העיר, לחפש את מזלם בחוף המערבי.

"ללא יעד" מצולם ומבויים בסינוון כאילו ניא-ריאליסטי, המזכיר במידת-מה את סינונו של "הילד השובב" של

מק גארט: לתפוס חזה גדול

הסלובוויזה הבריטית — קאן לופי. האיכות התיעודית המור שגת בסרט, כמו הופכת את החשקנים הראשיים דוג מק-גארט פאול בראדלי וג'יין איסטווד — לחלק טבעי מן הסביבה בה הם מוצגים. דון שאביב שהפיק וביים את הסרט על-פי תסריט מצויין של ויליאם פרווט — הוציא תחת ידיו סרט רגיש, נוגע ללב ואמיתי על אנשים קטנים ואמיתיים.

זהו סרט ישר. אין לו בשורות חברתיות, אין לו רבי-דים פסיכולוגיים ואין לו משמעויות אידיאולוגיות. זהו סרט על קיום, על הווייה, על חיים ועל נראדם כיצור אנושי. מי שמחפש זיק אנושי, הומאניזם, אנשים של ממש — שילך לראות את "ללא יעד".

פיספוס

רציני

שתי דפיקות לב (סטודיו, תל-אביב, ישראל) — קודם כל שיהיה ברור: תעשיית הסרטים הישראלית יצאה מזמן מחיתוליה. כל מה שקשור לצד המקצועי-טכני — עומד בכבוד רב ברמה בינלאומית, ויכול בשקט גמור לשים בכיס סרטים איטלקיים, למשל. הצלם נסים ליאון צילם תמונות-נוף יפהפיות, שאפילו בגלויות-צבעוניות לא זוכים לראות כמותן. מישה סגל כתב מוסיקה עריבה ומתנגנת, ושניהם יחד — הרכיבו מלודרמה ישראלית שנעים לשבת ולחנות בה.

אך התענוג הזה עולה ביוקר, כי הוא בא על חשבון פיספוס רציני ביותר של הקולנוע הישראלי. הבעייה המועית לית בתסריט השואים והמרפרף שכתב משה הדר היא כפוי לה: זוגות נשואים שאינם יכולים להוליד צאצאים, מה עדיף: אימוץ או הורעה מלאכותית? הבעייה הזו הולכת לאיבוד בשתיים-שלוש רפליקות שוליות, וחבל. יחד עם בעיות ההזרעה והאימוץ, הלך לאיבוד הסיפור המרכזי: הבעייה הריגשית של בחור שתרם פעם את זרעו להזרעה מלאכותית, ואיבד בתאונה את כושרו להוליד ילדים. לפתע הוא מגלה את האשה שהזרעה ממנו. בין השניים מתפתח קשר ריגשי, עמוק ומחזתי, שאינו עומד כלל על מישור ארוטי.

הבחור (יהודה ברקן — סימפאטי ואמין) והאשה (אדית אסטרוק — יפה וכובשת) והיחסים הנוצרים ביניהם (מוגבלים עד היסוד בגלל התסריט) הם הדבר היפה ביותר שיש בסרט. הפתרון השרירותי לבעייה הריגשית, שלפיו מכריז ד"ר ברודי, הגניקולוג שעוסק בהזרעות (מיטר פריי — רע ותיאטראלי), כאילו התינוק שנולד אינו מורעו

ברקן ואסטרוק: הזרעה והמזרעה

של הבחור וכל העניין הוא טעות, מחזיר את הבוגדים לזרועות הנבגדים, אל האשה האוהבת (מונה זילברשטיין — פוטוגנית ושמנה) ואל הבעל המבולבל (אילן דר — קר וחלקלק).

שמואל אימברמן ביים את "שתי דפיקות לב" במחיי-מנות ובעקביות למיבנים היוצרים את הטובות שבמלודרמ-מות. העובדה שהסרט אינו מרקיע שחקים בגלל הטיפול חלקי של בניית דמויות ומצבים, אינה מפחיתה מן ההנאה הרגעית, החולפת, המבדרת לרגע, הקלילה, המקסימה, המושכת ומתנגנת שיוצרים כל מרכיביו הקולנועיים של "שתי דפיקות לב".

איטליה) — מותחן משעשע נוסח אגאשה כריסטי, נעשה בכישרון ומחקה היטב את הצד המגוחך שבסרטים הבריטיים.

**** דקאמרון (פאר, איטליה) — סיפורו החרפים והעוקצניים של בוקאצ'יו לועגים לאיוולת האנושית ומרגיזים את הבורגנים בגירסה קולנועית מליאת הדימר יון של פייר פאוליני. מומלץ למי שאיי-גו פוריסאני.

ירושלים

*** הארי המזוהם (אורנע, אר-

הומור על חבורת שלומיאלים שאיבדה יהלום באמצע שוד נועז. בימוי: מיטר ייטס (בולטי). עם ג'ורג' סיגל ורוברט ראד-פורד.

חיפה

*** מירכוד 22 (אורלי, ארצות-הברית) — סאטירה מאקאברית נוראה על המיסד הצבאי במלחמת העולם-השנייה. רחוק מן העוצמה של הספר, אבל כדאי בהחלט לראות.

** סיפור אחד של פשע (אורה,

צות-הברית) — סרט אלים ואכזרי, ענ קלינט איסטווד בתפקידו הטוב ביותר. בי מוי וירטאווי של דון זיגל. מעמיד בסמי שאלה כמה מחוקי היסוד של ארצות הברית. מרתק.

*** בתו של ריאן (סמדר, אר צות-הברית) — מלודרמה עוצרת נשימו ביוסייה ובתנופתה. תסריט מצויין של רו ברט בולט ובימוי מחושב ורחב ידיים של דייוויד לין. תענוג לעין ולאוזן. עם שרו מילס בתפקיד הראשי וג'ון מילס בתפקיד שוטה הכפר, שלא יישכח זמן רב.